

ВИКОНАННЯ ПРОГРАМИ ЕКОНОМІЧНИХ РЕФОРМ: НЕЗАЛЕЖНА ОЦІНКА

Протягом останніх двох років процес соціально-економічних перетворень дійсно прискорився. Було розпочато низку реформ. Однак, на жаль, дотепер більшість ініціатив обмежувались або «затягуванням пасків», або лише технічними реформами. А деякі реформаторські спроби є неоднозначними за своїми результатами.

Переформатування податкового законодавства та його кодифікація були чи не найпомітнішим результатом реформаторських зусиль останніх двох років. Хоча чітких позитивних результатів від масштабного перегляду податкових правил не помітно і по цей день, не можна применшити важливість запровадження єдиного соціального внеску, введення нових правил для спрощеної системи та чіткої план зменшення податкових ставок. Проте, системною податкова реформа так і не стала (через збереження широкого інструментарію законного «вибивання» коштів), а тому Україна продовжує пасти задніх у світових рейтингах легкості ведення бізнесу.

Пенсійна реформа була другою за важливістю та масштабністю. Фактично перший етап реформи, який полягає у «затягуванні пасків» (підвищенні пенсійного віку та мінімального трудового стажу) було втілено у повному обсязі. Однак можливість та політична воля до справжнього реформування пенсійної системи залишаються під сумнівом. Зокрема, лєвова частка успіху створення накопичувальної системи залежить від розвитку фінансового ринку, однак перспективи фінансового ринку в Україні дуже сумнівні.

Певні натяки на потенційні зрушення відбулись у медицині. Були започатковані пілотні проекти з реформування охорони здоров'я. Протягом 2012 року будуть відпрацьовуватись нові механізми як по організаційній структурі, так і по механізмам фінансування. Хоча це тільки початок і немає жодних гарантій, що пілотування врешті решт позитивно відобразиться на охороні здоров'я, позитивом є те, що процес зрушив з мертвої точки.

Активна діяльність демонструвалась по напрямку «Дерегуляція та розвиток підприємництва». І дійсно було знижено обсяг дозвільних документів для відкриття бізнесу, розширено мережу дозвільних центрів, прийнято ряд законів щодо оптимізації системи ліцензування. Проте, опитування відмічають погіршення умов ведення бізнесу - вони залишаються одними з найгірших у світі. Перевірки проводяться досить довільно, а збитки, завдані державою, майже ніколи не відшкодовуються.

«Однобокий» прогрес також відбувається у приватизації. Приватизація нарешті була розконсервована. Також було створено новий орган для ефективного управління об'єктами державної власності. Однак, і тут є багато «але». Наразі продаж державних об'єктів відбувається в одні руки (з формальними ознаками конкурсу), а Державне агентство з управління корпоративними правами та майном досі не може почати повноцінно функціонувати. Наразі навіть під великим питанням залишається й ефективність цього агентства.

По реформі сільського господарства та земельній реформі також, на жаль, можна сказати мало втішного. Однак не можна не відзначити прогрес у створенні земельного кадастру та той факт, що уряд нарешті впритул підійшов до створення ринку землі. Водночас по с/г спостерігається збільшення державного втручання, навіть була здійснена спроба створення експортної монополії на зерновому ринку.